

berlínských komunistů, kterému vzhledem k úvahám shora naznačeným nelze vytknouti vadnost; zjištěním, že obžalovaný rozuměl smyslu svých projevů, že si byl vědom dosahu, významu a závadnosti jich obsahu a přednesl je v úmyslu veřejně vychvalovati a výslovně schvalovati zločiny, jest zjištěna na správném právním podkladě subjektivní stránka přečinu podle § 16 čís. 1 zák. na ochr. rep. Obžalovaný vůbec netvrdil, že považoval činnost berlínských komunistů za právně nezávadnou, za skutky dovolené, ať již s hlediska právního řádu země, kde byly spáchány, ať s hlediska zdejších trestních zákonů. Nemůže se proto dovolávat důvodu trestnost vylučujícího podle § 2 písm. e) tr. zák.; to tím méně, ježto i v případě, kdyby byl jednal v naznačeném omylu, nepřicházel by v úvahu omyl skutkový, který jediné má na mysli předpis § 2 písm. e) tr. zák.; obžalovaný dovolával by se takto jen nevědomosti, že podobná činnost jest zločinem a podléhá trestním zákonům, po případě, že předpis § 16 čís. 1 zák. na ochr. rep. stihá i schvalování takových činů, které podle zdejších zákonů jsou trestné, byť i vzhledem k tomu, že byly spáchány cizincem v cizině, bylo lze snad posuzovati je jiným způsobem. Taková neznalost však pachatele podle §§ 3 a 233 tr. zák. neomlouvá. I návrh čís. 5 týkal se skutečnosti, která nemá významu pro otázku stěžovatelova zavinění; jest lhostejno, zda předal sám osobně, či prostřednictvím jiného resoluce časopisu k otisknutí. Projevy byly odhlasovány na schůzi z jeho popudu, on sám navrhl, by byly dány »Dělnické rovnosti« k uveřejnění, a již tato činnost o sobě naplňuje náležitosti spoluviny podle § 5 tr. zák. na trestném skutku spáchaném obsahem tiskopisu, ať již bylo zařízeno uveřejnění jím samým, jakž na schůzi prohlásil, že učiní, či prostřednictvím osoby jiné. Namítá-li proto zmateční stížnost současně nejasnost rozsudku podle § 281 čís. 5 tr. ř., ve výroku o tom, zdali opravdu dal resoluci do tisku a tak vědomě spolupůsobil při otištění závadných projevů, netýká se výtka okolností rozhodující, ač i tu rozsudek přesně skutkově zjišťuje, že obžalovaný zařídil (spoluzařídil) uveřejnění obou projevů v »Dělnické rovnosti« buď sám, buď prostřednictvím Č-ovým nebo někoho jiného.

Čís. 3827.

Jest lhostejno, zda lhůta § 221 tr. ř. k přípravě hlavního přelíčení stačila, rozhodným jest jen, by byla dodržena.

Nejde o zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nebylo-li rozhodnuto o návrhu na odročení hlavního přelíčení za účelem spojení souzené věci s dalšími oznámenými případy (§ 263 tr. ř. a contr.).

Okolnost, že samosoudce při výměře trestu nepřihlízel podle § 265 tr. ř. k trestu uloženému obžalovanému předchozím rozsudkem, nezakládá zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., měl-li samosoudce při vynesení rozsudku po ruce jen trestní lístek, z něhož nemohl seznati, že jde o případ § 265 tr. ř. (§ 258 odst. první tr. ř.); k onomu předchozímu trestu lze tu zrušovacímu soudu vzítí zřetel podle § 410 tr. ř.

(Rozh. ze dne 2. dubna 1930, Zm II 259/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 30. října 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák. Zároveň vyhověl nejvyšší soud jako soud zrušovací v neveřejném zasedání odvolání obžalovaného z výroku, jímž byl podle § 202 tr. zák. nižší sazby a § 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. použitím § 55 tr. zák. odsouzen do žaláře na tři měsíce, doplněného postem čtrnáctidenně, a změnil napadený výrok v ten rozum, že odsoudil obžalovaného podle § 202 tr. zák. nižší sazby a § 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. a použitím § 55 tr. zák., přihlížejíc k § 265 tr. ř. k trestu žaláře na čtrnáct dní, doplněného jedním postem.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 3, 4 a 11 § 281 tr. ř. Důvod zmatku podle čís. 3 § 281 tr. ř. spatřuje v tom, že nebyla dodržena zákonem předepsaná lhůta k přípravě k hlavnímu přelíčení a že tím byla obžalovanému odňata možnost zjednat si obhájce. Výtka je zřejmě bezdůvodná. Zakládáť porušení předpisu § 221 tr. ř. onen zmatek jen, neuplynula-li ode dne doručení obsílky obžalovanému do dne hlavního přelíčení lhůta nejméně tří dní. Obžalovanému však byla obsílka k hlavnímu přelíčení, ustanovenému na den 30. října 1928, podle zpátečního lístku doručena již dne 25. října 1928, takže mu třídní lhůta k přípravě obhajoby byla poskytnuta. Ve zmateční stížnosti se uvádí dále, že obžalovaný, jemuž obsílka byla doručena v pátek ve vazbě, měl následkem vazby možnost zjednat si obhájce dopisem teprve ve čtvrtek následujícího týdne, to však na věci nic nemění, neboť jest lhostejno, zda lhůta § 221 tr. ř. k přípravě k hlavnímu přelíčení stačila či nikoliv, rozhodným jest jen, by byla dodržena. To se stalo a není proto zmatek podle § 281 čís. 3 tr. ř. odůvodněn.

Při svém výslechu u hlavního přelíčení uvedl stěžovatel podle zápisu jednacího protokolu nově, že bylo oznámeno ještě více případů, a že by žádal, by byly projednány současně, že jest ochoten předložit o nich seznam, z něhož vyjde zároveň najevo, že již ve všech případech škodu nahradil. Protože o návrhu tom nebylo rozhodnuto, uplatňuje stížnost zmatek podle § 281 čís. 4 tr. ř. Výtce nelze přiznati oprávnění. Nehledíc ani k tomu, že v projevu tom lze stěží spatřovati průvodní návrh ve smyslu § 222 tr. ř., an se seznam podle vlastního projevu obžalovaného vztahoval výhradně jen na další oznámené případy, tedy nikoliv i na případy podvodu, kladené mu za vinu v souzeném řízení pravoplatnou již obžalobou. Nebylo tudíž důvodu líčení odročovati (arg. § 263 tr. ř. a contr.).

S hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 11 § 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost, že při výměře trestu obžalovanému samosoudcem nebyl vzat ohled na ustanovení § 265 tr. ř. přes to, že trestné činy, pro něž byl odsouzen napadeným rozsudkem, spadají v dobu před rozsudky

krajského soudu ve Znojmě Tk VI 33/28 a Tk VI 268/28, jimiž byl odsouzen k trestu žaláře čtyř měsíců a jednoho měsíce, takže s připočtením trestu tříměsíčního žaláře uloženého mu nynějším rozsudkem, převyšuje prý úhrnný jeho trest hranici přípustné výměry trestu, navrženého v obžalobě podle § 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 Sb. z. a n. jen až do doby šesti měsíců. I tato námitka je zjevně bezpodstatná. Je ovšem pravda, že tu byly předpoklady pro použití § 265 tr. ř. a to nejen ohledně trestů, uložených obžalovanému ve stížnosti uvedenými rozsudky krajského soudu ve Znojmě č. j. Tk VI 268/28 a Tk VI 33/28, nýbrž i (což stížnost ani nenamítá) ohledně dalšího trestu, uloženého mu rozsudkem okresního soudu v Moravském Krumlově č. j. T 108/28. Neboť rozsudek krajského soudu ve Znojmě č. j. Tk VI 268/28 byl vyneseno dne 3. srpna 1928 a rozsudek okresního soudu v Moravském Krumlově č. j. T 108/28 dne 18. července 1928, oba rozsudky tedy teprve po 6. (14.) dubnu 1928, kdy se obžalovaný dopustil trestných činů, v souzeném případě mu za vinu kladených, rozsudek krajského soudu ve Znojmě č. j. Tk VI 33/28 pak byl sice vyneseno již dne 16. února 1928, tedy před spácháním trestných činů, pro něž byl obžalovaný odsouzen napadeným rozsudkem, avšak po spáchání trestných činů, jimiž byl uznán vinným rozsudky Tk VI 268/28 a T 108/28 a jichž se z části dopustil již v prosinci 1927. Ježto pak rozsudkem Tk VI 268/28 byl obžalovaný pro zločin podvodu odsouzen k trestu žaláře jednoho měsíce, rozsudkem Tk VI 33/28 pro podobný delikt k trestu žaláře čtyř měsíců a rozsudkem T 108/28 pro přestupky podvodu a krádeže k trestu vězení 14 dnů, úhrnem tedy k trestům na svobodě v celkové výši pěti měsíců a 14 dnů, je zjevno, že souhrn trestů s připočtením trestu v souzeném případě obžalovanému prisouzeného v trvání tříměsíčního žaláře přesahuje trest šesti měsíců na svobodě. Než přes to není potřebí řešiti v tomto případě, ostatně již rozhodnutími čís. 1568 a 1650 sb. n. s. rozřešenou otázku, zda samosoudce, vyměřiv dodatkový trest žaláře v trvání tří měsíců, vykročil ze své moci trestní či nikoliv. Podle § 258 tr. ř. jest při vynesení rozsudku přihlídnouti jen k tomu, co vyšlo najevo při hlavním přelíčení. Z protokolu o hlavním přelíčení však vysvítá, že samosoudce při vynesení rozsudku měl po ruce jen trestní lístek obžalovaného, z něhož mohl sice seznati, že rozsudky Tk VI 268/28 a T 108/28 byly vyneseny teprve po spáchání trestných činů v souzeném případě obžalovanému za vinu kladených, nemohl však seznati, že trestné činy, jimiž byl obžalovaný uznán vinným oněmi rozsudky, byly spáchány ještě před vynesením rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 16. února 1928, Tk VI 33/28. Tomu-li tak, nelze ovšem vzhledem k zásadě § 258 tr. ř. spatřovati zmatečnost v tom, že nalézací soud k tomuto rozsudku podle § 265 tr. ř. skutečně nepřihlédl. Úhrn trestů, uložených obžalovanému jednak rozsudkem napadeným (trestu žaláře tří měsíců), jednak rozsudkem krajského soudu ve Znojmě, č. j. Tk VI 268/28 (trestu žaláře jednoho měsíce) a rozsudkem okresního soudu v Moravském Krumlově, č. j. T 108/28 (trestu vězení 14 dnů) nedosahuje však celkové výše šesti měsíců, takže o po-

rušení předpisu § 265 tr. ř. nemůže tu vůbec býti řeči. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako ve všech bodech bezdůvodnou. Pokud však obžalovaný i s hlediska odvolání vytýká, že při výměře trestu nebylo podle § 265 tr. ř. přihlíženo k oněm předchozím trestům, nelze odvolání upřítí oprávnění; bylo proto obdobným použitím § 410 tr. ř. výrok o trestu zrušiti a vyměřiti obžalovanému, přihlížeje k předchozím trestům, nový trest v sazbě § 202 tr. zák. a § 6 zák. čís. 471/1921 sb. z. a n.

Čís. 3828.

Při kolektivním označení uražené osoby jest rozeznávati, zda určité osoby (fysické nebo právnické) byly znamenými na ně připadajícími označeny ponatelně či nikoli; široké kolektivní označení (určitá národnost, náboženství, politická společnost) nedává ještě žalobní právo všem jednotlivcům pod toto kolektivní označení spadajícím; toto označení musí býti tak súženo a obmezeno, by byl z něho zjevno, proti komu směřuje, a by to bylo průměrnému čtenáři poznatelné; kolektivní označení musí býti takové, by připouštělo individualisaci uražených pro širší kruhy čtenářů na základě obsahu pozastavené zprávy.

Při posuzování určitosti označení jest vycházeti při urážkách na cti spáchaných tiskem jen z objektivní stránky označení; jest možné, že přes to, že pisatel mínil kolektivním označením postihnouti určité osoby (jeho úmysl směřoval proti určitým osobám), netvoří urážlivá zpráva jím uveřejněná skutkovou podstatu urážky na cti, nelze-li považovati označení za postačitelé k individualisaci uraženého pro širší vrstvu čtenářstva.

Pokud nestačí k individualisaci uraženého označení »Volná myšlenka«.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1930, Zm I 446/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost soukromých obžalobců do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 30. dubna 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 a 493 tr. zák.

D ů v o d y:

Jak z důvodů rozsudečných vyplývá, byl obžalovaný zproštěn z obžaloby jednak proto, že soud oděpřel aktivní legitimaci obžalobců, spolku »Volná myšlenka československá v Praze« a jejím činovníkům Rudolfu K-ému a Dr. Lubomírovi M-emu, jednak z důvodů subjektivních s oním důvodem souvisejících, jednak, že soud vyloučil, že obžalovaný měl vědomí, že se pozastaveným plakátem dotýká cti soukromých obžalobců. Zmateční stížnost, uplatňujíc zmatek podle § 281 čís. 9 písm. a) a c) tr. ř. (při tom však zřejmým poukazem i zmatek podle